

Voorjaarsmestkever (*Geotrupes vernalis*) door pitrus (*Juncus effusus*) gespietst

Minne Feenstra

Tijdens een insectenkartering in de Hemrikkerscharren (Fr.) op 14 augustus 2023 zag ik een voorjaarsmestkever (*Geotrupes vernalis*) hoog op een pitrusblad (*Juncus effusus*) zitten, die zich wat vreemd bewoog. De kever zat enkele centimeters onder de top van het blad en “liep” dan weer omhoog, dan weer omlaag, zonder daarbij vooruit te komen. Het bleek dat de rechtersvleugel van de kever was doorboord door de vlijmscherpe punt van het pitrusblad, waardoor hij vast zat. Het dier slaagde er niet in om los te komen. Integendeel, hij zakte steeds een stukje verder naar beneden rondom de stengel. Na het maken van een paar foto's bevrijdde ik hem uit zijn benarde positie en vloog hij nog goed weg. Zonder ingrijpen had hij dit ongeluk vermoedelijk niet overleefd.

Het voorval vond plaats in een onbemest, eerder gemaaid natuurgrasland (Staatsbosbeheer), met vele verspreid staande pollen pitrus. Deze waren na het maaien opnieuw uitgelopen tot zo'n 30 cm hoogte, zeer stijf en met vlijmscherpe bladpunten. Mestkevers zijn toch wat lompe vliegers en kennelijk heeft dit dier de fatale punt niet op tijd kunnen ontwijken.

Het gebeurt wel vaker dat insecten onbedoeld het slachtoffer worden van scherpe planten. Zo vond ik in 2020 een door helmgras (*Calamagrostis arenaria*) gespietste duinparelmoervlinder (*Fabriciana niobe*) op Terschelling (Fr.). In 2021 vonden mijn collega en ik, onafhankelijk van elkaar in De Wieden (Ov.) een aan biezenknoppen (*Juncus conglomeratus*) gespietste smaragdlibel (*Cordulia aenea*) en een door pitrus gespietste vroege glazenmaker (*Aeshna isocetes*).

Literatuur:

FEENSTRA M, RHIJN F VAN. 2022. Aan russen gespietste libellen. *Brachytron* 23: 57-59.

VLIEGENTHART A. 2021. Opmerkelijk. *Vlinders* 36: 32.

